

T.C.
ENERJİ VE
TABİİ KAYNAKLAR
BAKANLIĞI

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/14496
G.L.8

19 Ekim 2017
GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610- **28357**
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-14496)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 28.06.2017 tarihli ve 43452547-120.07-106637 sayılı yazısı.

Bitlis Milletvekili Sayın Mahmut Celadet GAYDALI'nın tarafıma tevcih ettiği 7/14496 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-14496 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 sayfa)

Sorular 1, 5:

20 Ekim 2016 tarihinde basına yansıyan haberlere göre; Sakarya'nın Arifiye ilçesine bağlı Kızılcık köyünde yapılan HES (Hidro-elektrik Santrali) barajı inşaatı sırasında Uzman NDT adlı taşeron firmanın radyoaktif kaynağın kullanıldığı ve adına radyografi çalışması denen bir uygulamayı gerçekleştirirken gerekli tedbirleri almaması, iş güvenliğinin öncelenmemesi, uluslararası protokollere göre güvenliği sağlamaması gibi nedenlerle E.B bulduğu radyoaktif kaynağı evine götürmüş ve 200-300 bin röntgen filmine karşılık gelecek radyasyona maruz kalmıştır.

Konu hakkında Çevre ve Şehircilik Bakanlığına sunduğum soru önergeye cevaben; " 2872 sayılı Çevre Kanununun "İlkeler" başlıklı 3. Maddesi (j) bendinde yer alan "...1690 sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kanunu kapsamındaki konular TAEK tarafından yürütülür. " Hükmü bulunduğu ve buna ilaveten Çevre Denetimi Yönetmeliğinde radyoaktif atıklara ilişkin bir hüküm bulunmadığından, ilgili iş ve işlemler TAEK(Türkiye Atom Enerjisi Kurumu) tarafından yürütülmektedir.

Dolayısıyla, sözü edilen hususlarla ilgili olarak, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 'ndan bilgi alınmasının daha uygun olacağı Bakanlığımızca değerlendirilmektedir" demektedir.

Bu doğrultuda söz konusu 7/12485 Esas Sayılı yazılı soru önergemde yer alan ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığına tarafından cevaplandırılmayan soruların bakanlığınız tarafından cevaplandırılması önem arz etmektedir. Bu bağlamda;

- Sakarya'da yaşanan skandalda kazaya sebep olan firmanın sahibi, radyasyondan korunma sorumlusu ve radyografçının aynı kişi olduğu tespit edilmiştir. Hiçbir güvenlik veya denetim almayan sorumlu firma hakkında herhangi bir yaptırım veya cezai işlem uygulamayı düşünmekte misiniz?
- Türkiye Atom Enerjisi Kurumu(TAEK) ilgili firmaya hangi teknik veya idari gerekçeler doğrultusunda lisans vermiştir? Türkiye Atom Enerjisi Kurumu(TAEK) tarafından bahsi geçen taşeron firmanın lisansını geri almak üzere bir çalışma bulunmakta mıdır?

Cevaplar 1, 5:

Önergede konu edilen firma tarafından yapılan lisans başvurusu, 2690 sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Kanunu, Radyasyon Güvenliği Tüzüğü, Radyasyon Güvenliği Yönetmeliği, Endüstriyel Radyografide Radyasyondan Korunma ve Lisanslama Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda değerlendirilmiş ve lisans koşullarını sağladığı görüldüğünden ilgili firmaya kullanma ve bulundurma lisansı verilmiştir. Ancak radyasyon kaynaklarıyla faaliyetinin devamında radyasyon güvenliği mevzuatı hükümlerine aykırı davranıldığına tespit edilmesi üzerine Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK) tarafından ilgili firmanın lisansı 11/11/2016 tarihinde iptal edilmiştir.

Ayrıca, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu gereğince Sakarya Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmuştur. Yürütülen soruşturma neticesinde hazırlanan iddianame Mahkeme tarafından kabul edilmiş olup yargılama süreci devam etmektedir.

Soru 2:

TAEK söz konusu firmada kaç denetim yapmıştır?

Cevap 2:

Söz konusu firmanın faaliyette bulunacağı radyasyon kaynakları için TAEK'e kullanma ve bulundurma lisans başvurusu yapması üzerine 18/04/2013, 25/03/2015, 29/06/2016 ve 20/10/2016 tarihlerinde radyasyon kontrolü ve radyasyon güvenliği denetimi yapılmıştır.

Soru 3:

İşçi sağlığı ve iş güvenliği denetimi en son ne zaman ve kimler tarafından yapılmıştır? Bu denetimleri yapan ve raporları hazırlayan kişiler hakkında görevlerini yeterli titizlikle yapmadıkları gerekçesiyle bir soruşturma başlatılmış mıdır?

Cevap 3:

İşçi sağlığı ve iş güvenliği denetimi ile ilgili hususlar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın (ÇSGB) ilgili mevzuatı çerçevesinde yürütülmekte olup, TAEK tarafından konunun iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı gereğince de incelenebilmesi açısından ÇSGB'ye konuya ilişkin bilgi veren 22/11/2016 tarihli yazı iletilmiştir.

Sorular 4, 7:

- Söz konusu radyoaktif maddenin bulunduğu alanda, toprak ve suda radyoaktif bir kalıntıya rastlanmış mıdır?
- Bahsi geçen radyoaktif kaynağın toprak ve suyla teması sonucu kalıcı herhangi bir zarar bulunmakta mıdır?

Cevaplar 4, 7:

Radyoaktif kaynağın kaybolduğuna ilişkin haberin TAEK'e ulaşması üzerine gerekli hazırlıklar yapılarak TAEK Acil Durum Müdahale Ekibi, AFAD ekipleri ile koordineli olarak sahaya sevk edilmiş ve söz konusu radyoaktif kaynak TAEK Acil Durum Müdahale Ekibinin kontrolünde emniyet altına alınmıştır. Radyoaktif kaynağı şantiye sahasından alarak evine götüren kişi ve ev halkı gerekli tetkikler yapılmak üzere sağlık kuruluşlarına yönlendirilmiştir.

Söz konusu radyoaktif kaynak endüstriyel radyografide kullanılan İridyum-192 radyoizotopu olup çevre koşullarından etkilenmeyecek ve sızdırma yapmayacak şekilde bir kapsül içerisinde, kapalı kaynak formundadır. Bu nedenle radyoaktif kaynağın bulunduğu yer ve çevresinde radyoaktif serpinti bırakması, radyolojik açıdan herhangi bir bulaşma veya anomali söz konusu değildir. Bu husus, TAEK internet sayfasında 20/10/2016 tarihli basın duyurusu ile kamuoyuna duyurulmuştur.

Soru 6:

Bakanlık olarak Türkiye'de bulunan bütün HES barajları ve benzer yapılarda kullanılan radyoaktif maddelerin denetimi hakkında herhangi bir çalışma yapmakta mısınız?

Cevap 6:

2690 sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Kanunu hükümleri doğrultusunda TAEK'in görevi; radyoaktif maddeleri ve radyasyon cihazlarını bulunduran, kullanan, bunları ithal ve ihraç eden, taşıyan, depolayan, ticaretini yapan resmi ve özel kurum, kuruluş ve kişilere ruhsata esas olacak lisans vermek, radyasyon güvenliği bakımından bunları denetlemektir. Ülkemizde bu çerçevedeki tüm radyasyon kaynakları ve uygulamaları TAEK'in denetimine tabidir.